

Andrijevica

DOBRO

DOŠLI!

Nalazite se u Andrijevici, malenoj varoši na Limu, okruženoj sa svih strana visokim planinama. Bilo da ste ljubitelj planinarenja, biciklizma, ribolova ili ekstremnih sportova, nalazite se na pravom mjestu. Moći ćete da uživate u brojnim i raznovrsnim pješačkim stazama, revirima bogatim pastrmkom, mladicom i lipljanom, divljim liticama i brzacima limskih pritoka, kao i atraktivnim biciklističkim stazama kroz šumu. I dok se divite bajkovitim planinskim prizorima, ne zaboravite da je ovo kraj bogate istorije, naseljen još od praistorije. Andrijevica je bila poprište čuvenih bitaka, istorijskih dogovora i nekih od najznačajnijih događaja crnogorske istorije. Ovdje je osnovana prva škola i čitaonica u regionu, a u blizini grada su pronađeni ostaci jedne od najstarijih crkvi u Polimlju.

Andrijevića se nalazi u sjeveroistočnom dijelu Crne Gore, na ušću Zlorečice u Lim. Okružena Komovima, Bjelasicom i Prokletijama, ova izrazito planinska opština, sa preko pet hiljada stanovnika, smještena je na 740 metara nadmorske visine. Grad se nalazi na geografskoj širini od **42° 44` N, 19° 47` O**

Arheološka istraživanja potvrđuju da je ovaj kraj bio naseljen još od praistorije. U dolini Lima i Zlorečice smenjivali su se Iliri, Rimljani, Sloveni. Pronađene su brojne humke i djelovi spomenika iz rimskog perioda kao i ostaci srednjevjekovnog grada - tvrđave na uzvišenju Grace nadomak Andrijevice.

Sama varoš nije mnogo stara. Kao gradsko naselje počela je da se razvija tek polovinom XIX vijeka. U njenom središtu nalazila se crkva Andrijevnja koju je u XIII vijeku podigao knez Andrija Zahumski, sin humskog kneza Miroslava, brata Stefana Nemanje. Crkva je bila čuvena po rezbarskoj i prepisivačkoj radionici koja je snabdijevala sve manastire u okolini rezbarskim radovima. Dolaskom Turaka crkva je bezbroj puta paljena, rušena i ponovo obnavljana, da bi 1877. godine za vrijeme pohoda Mehmet-ali paše bila potpuno razorena.

Posle Crnogorsko-Turskog rata (1876-1878) Andrijevica je postala središte Gornjih Vasojevića ili Vasojevičke nahije, kako se ovo plemensko područje nazivalo. Tu je bilo sjedište vasojevičkog vojvode i člana crnogorskog senata Miljana Vukova Vešovića koji je u Andrijevici formirao prve lokalne institucije crnogorske državne vlasti. Grad je postao vojno, administrativno, političko i trgovačko središte sjeverne Crne Gore, u kom se podižu zgrade državne uprave, zanatske radnje, dućani i kafane. Andrijevica je bila i jedan od najvažnijih kulturnih centara u Crnoj Gori. Ovdje je 1863. godine otvorena druga državna škola, a 1892. godine otvorena je prva čitaonica na sjeveru Crne Gore i druga u zemlji.

Na samom ulazu u grad nalazi se Knjaževac, park u kom je zapisana istorija Andrijevice. Tu se nalazi crkva Svetog Arhangela Mihaila, najljepša i najznačajnija crkva na ovim prostorima. Ispred nje su postavljene biste čuvenih narodnih prvaka koji su obilježili istoriju ovog kraja, igumana Mojsija Zečevića i vojvode Miljana Vukova Vešovića. Parkom se dalje ređaju spomenici iz različitih epoha koji svjedoče da nijedan rat nije zaobišao ove predjele.

Knjaževac je i svojevrsna botanička bašta sa više od trideset različitih vrsta stabala među kojima se nalazi i Pančičeva omorika - endem Balkanskog poluostrva, kao i neke vrste neuobičajene za ove krajeve kao što je sekvoja.

CRKVA SVETOG ARHANGELA MIHAILA NA KNJAŽEVCU

Kamen temeljac za izgradnju crkve Svetog Arhangela Mihaila položio je knjaz Nikola 1877 godine. Za potrebe crkve otkupio je i zemljište na terasi Radunovac koje je u njegovu čast dobilo ime Knjaževac. Crkva se gradila jedno ljeto, a svaki puškonoša iz kraja se obavezao da donese po jedan kamen koji je ugrađen u zidove crkve. Bila je to prva crkva koja je podignuta u Gornjim Vasojevićima nakon turske ofanzive u kojoj su spaljene sve crkve i manastiri u okolini. Građena je je po uzoru na manastir Moraču, a za njeno ukrašavanje dovedeni su najbolji slikari. Ikone i bogoslužbene knjige naručene su iz Rusije. Crkva na Knjaževcu postala je središte duhovnog i društvenog života Vasojevića.

SPOMEN PARK KNJAŽEVAC

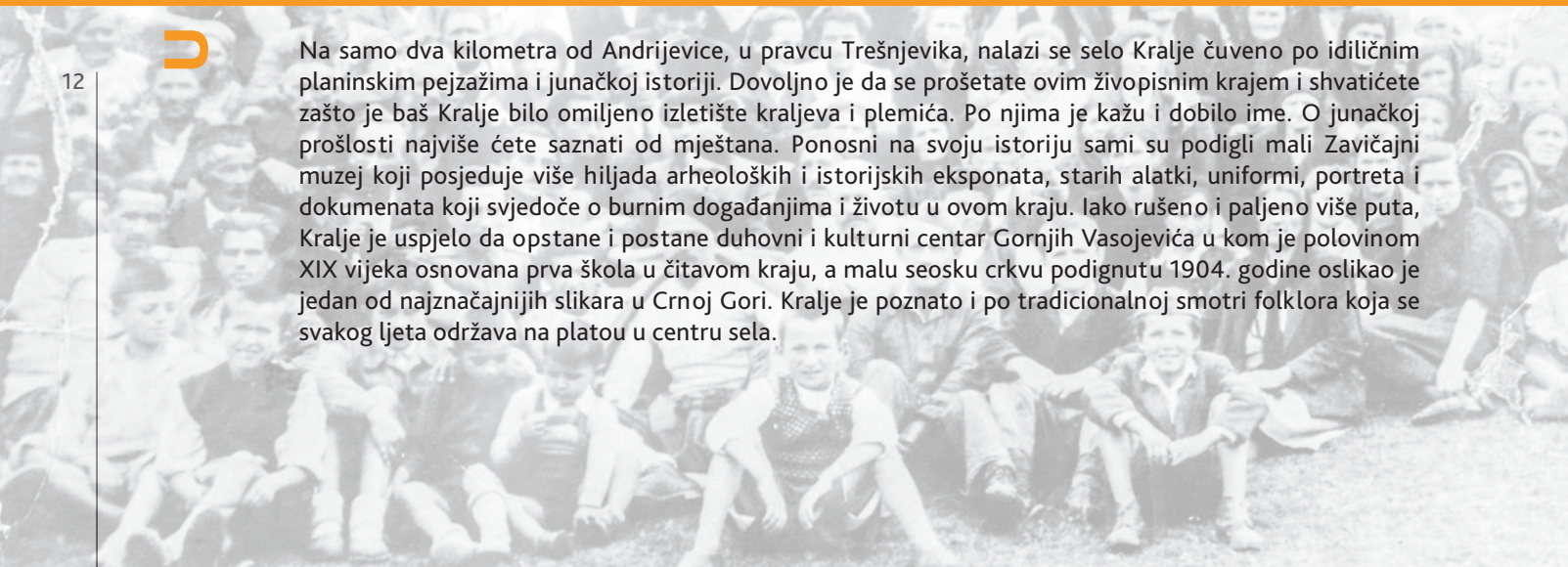
Najbolji način da upoznate istoriju Andrijevice je da obiđete spomen park Knjaževac. Ako krenete redom vidjećete spomenike borcima i stradalima u Balkanskim ratovima, Prvom svjetskom ratu, Drugom svjetskom ratu i poginulima u sukobima u poslednjoj deceniji dvadesetog vijeka. Tu su i biste narodnih heroja, spomenik srpskim vojnicima umrlim prilikom povlačenja preko Albanije 1915. godine i sovjetskim vojnicima poginulim u NOB. Ističe se mermerni bijeli spomenik čijih šest stubova simbolišu šest republika bivše Jugoslavije. Podignut je u znak sjećanja na žrtve iz Drugog svjetskog rata. Pored njega uzdiže se šestougaona crna piramida sa orlom na vrhu, spomenik junacima iz Balkanskih i Prvog svjetskog rata. Izrađena je na Cetinju od jednog komada crnog mermera, a do Andrijevice su je donijeli na rukama uz pratnju vasojevičkih prvaka.

KRALJE

U

Na samo dva kilometra od Andrijevice, u pravcu Trešnjevika, nalazi se selo Kralje čuveno po idiličnim planinskim pejzažima i junačkoj historiji. Dovoljno je da se prošetate ovim živopisnim krajem i shvatite zašto je baš Kralje bilo omiljeno izletišta kraljeva i plemića. Po njima je kažu i dobilo ime. O junačkoj prošlosti najviše ćete saznati od mještana. Ponosni na svoju historiju sami su podigli mali Zavičajni muzej koji posjeduje više hiljada arheoloških i historijskih eksponata, starih alatki, uniformi, portreta i dokumenata koji svjedoče o burnim događanjima i životu u ovom kraju. Iako rušeno i paljeno više puta, Kralje je uspjelo da opstane i postane duhovni i kulturni centar Gornjih Vasojevića u kom je polovinom XIX vijeka osnovana prva škola u čitavom kraju, a malu seosku crkvu podignutu 1904. godine oslikao je jedan od najznačajnijih slikara u Crnoj Gori. Kralje je poznato i po tradicionalnoj smotri folkloru koja se svakog ljeta održava na platou u centru sela.

KOŠUTIĆI – NAMASTIR

U

Ako želite da vidite ostatke crkve stare više od petnaest vjekova, uputite se u selo Košutiće, udaljeno deset kilometara od Andrijevice, prema Konjusima. Tu, u samom podnožju Komova, pronađeni su ostaci najstarije do sada otkrivene crkve u Polimlju, podignute između IV i VI vijeka u doba ranog hrišćanstva i vizantijske dominacije ovim prostorima. Uz nju je pronađeno i mnoštvo keramičkog materijala iz bronzanog i poznoantičkog perioda kao i ostaci još jedne, manje crkve, nastale u periodu od IX do XI vijeka. U Košutićima je otvorena i prva škola u ovom kraju, čuvena Vasojevićka Univerza, na kojoj su se još od 1861. godine osim redovne nastave izučavale i vještina sastavljanja govora, mačevanje, rvanje i gimnastika.

Komovi su oduvijek bili inspiracija pjesnicima i izazov planinarima i botaničarima. Ushićeni njihovim vrhovima i pašnjacima, zaljubljenici u prirodu sa razlogom ih prozvaše "carom planina i božanstvenim gorostasom". Priroda se poigrala planinskom masom i izvajala čudesne forme u komskom haosu. Tu još uvijek možete naići na autentične kuće vasojevičkog tipa koje čuvaju ritam nekadašnjeg gorštačkog života. Ne propustite priliku da vidite neke od preostalih katuna koji se polako predaju pred divnom surovošću planine i iščezavaju sa njenih obronaka.

PLANINARENJE

Brojne i raznovrsne pješačke staze koje presijecaju područje andrijevičke opštine pružaju vam hiljadu mogućnosti da upoznate ove krajeve. Možete se odlučiti za dugu pješačku turu ili planinarenje koje će vas upoznati sa najljepšim tajnama Komova, za klasičnu turu ili nepristupačne staze koje će vas odvesti do najudaljenijih kutaka ove čarobne planine. Na području Andrijevice postoji preko 100 km markiranih staza, a razlog više da nas posjetite je i CT-1 planinarska transverzala koja prolazi kroz našu teritoriju. Zavisno od težine staze možete krenuti sami, sa porodicom, prijateljima ili vodičem. Na vama je da pronađete put u ovom planinskom pješačkom raj.

Najviši vrhovi Komova su Kučki Kom 2487 mnv, Ljevorečki Kom 2463 mnv i Vasojevički Kom 2461 mnv.

SA VASOJEVIČKOG I KUČKOG KOMA VIDI SE:

1. Bjelasica (Crna glava vrh) 2139 mnv - 20 km
2. Hajla (Hajla vrh) 2403 mnv - 40 km
3. Bogiđevica (Žuti kamen vrh) 2522 mnv - 38 km
4. Đeravica (Đeravički vrh) 2524 mnv - 42 km
5. Prokletije (Maja Rosi vrh) 2524 mnv - 28 km
6. Karanfil (Sjeverni vrh) 2460 mnv - 29 km
7. Prokletije (Maja Jezerce vrh) 2694 mnv - 24 km
8. Kapa Moračka (Lastva vrh) 2226 mnv - 38 km
9. Moračke planine (Torna-Babin zub vrh) 2277 mnv - 30 km
10. Durmitor (Bobotov kuk) 2522 mnv - 72 km

Tu su Balj (Teferidž vrh) 1557 mnv, Jarinja glava 1548 mnv, Gradišnica (Pobodenjak vrh) 1839 mnv, Zeletin (Drekina kosa vrh) 2112 mnv

Planinarski klub "Kom" - Andrijevića

Tel: +382 (0) 69 343 374

E-mail: psdkom@gmail.com

BICIKLIZAM

Nudimo vam preko 190 km biciklističkih staza, na kojima ćete upoznati fascinantni planinski svijet sa preko deset prevoja na više od 1500 mnnv, sa usnulim selima i spokojnim katunima koji podsjećaju na davno prošla vremena. Atraktivne šumske staze prilagođene su svim uzrastima i mogućnostima, od rekreativnih pa do profesionalnih biciklista. Naše staze spajaju se sa markiranim regionalnim i nacionalnim biciklističkim stazama.

Turistička Organizacija Andrijevića

Tel: +382 (0) 51 243 113 / +382 (0) 69 343 374

E-mail: toandrijevića@gmail.com

RIBOLOV

Izuzetni Limski reviri bogati pastrmkom, mladicom i lipljanom, šansa su za dobar ulov. Ali, da li će se štap zatresti, zavisi samo od vaše vještine. Tu su Zlorečica, Perućica, Kuckaja i Kraštica. Dok se stapate sa pejzažima i udišete rječnu svježinu i miris vlažne trave, eto prilike da vidite koliko ste zaista dobri u *fly fishingu* ili u varaličarenju.

Sportski ribolovni klub "Lim" Andrijevića

Tel: +382 (0) 68 320 787

E-mail: flyfishing436@gmail.com

PARAGLAJDING I RAFTING

Krenite tragom dobrih vjetrova i osjetite kako je to biti ptica. Ništa između vas i zemlje, osim čistog vazduha. Iz ove perspektive pejzaž će vam dati sve od sebe. Otkrijte uzbuđenja i izazov koji čine paraglajding najpopularnijim ekstremnim sportom. Idealno mjesto za početak avanture je planina Balj. Pridružite nam se!

Otkrijte zašto je Lim jedna od najatraktivnijih rijeka za splavarenje. Divlje litice i brzaci zaustaviće vam dah dok se spuštate niz razigranu vodu Kuckaje i Zlorečice sve do Lima. Doživite nezaboravnu avanturu dugu 30 km!

Turistička Organizacija Andrijevića

Tel: +382 (0) 51 243 113 / +382 (0) 69 343 374

E-mail: toandrijevića@gmail.com

MANIFESTACIJE

Tradicionalni narodni sabor Knjaževac

1. maj

Lokalna Turistička Organizacija

Tel: +382 (0) 51 243 113

+382 (0) 69 343 374

E-mail: toandrijevica@gmail.com

Dan pčelara Andrijevice

12. maj

Tel: +382 (0) 69 402 438 (predsjednik Udruženja pčelara)

Limska regata

polazak iz Plava poslednji vikend maja

Lokalna Turistička Organizacija

Tel: +382 (0) 51 243 113

+382 (0) 69 343 374

E-mail: toandrijevica@gmail.com

Spasovdanski sabor

Kralje, proljeće maj / jun

Lokalna Turistička Organizacija

Tel: +382 (0) 51 243 113

+382 (0) 69 343 374

E-mail: toandrijevica@gmail.com

Vidovdanski noćni turnir u malom fudbalu

Kralje, 28. jun

Tel: +382 (0) 69 920 290 (organizator)

Dani Maline, tradicionalni narodni sabor i poljoprivredni sajam

13. jul

Lokalna Turistička Organizacija

Tel: +382 (0) 51 243-113

+382(0) 69-343-374

E-mail: toandrijevica@gmail.com

Fly Fishing memorijalni kup "Milan-Mile Radojičić"

tokom jula

Tel: +382 (0) 69 241 166 (organizator)

E-mail: flyfishing436@gmail.com

Smotra folklor Kralje

tokom jula

Tel: +382 (0) 69 591 223 (organizator)

E-mail: smotrafolklor.kralje@gmail.com

MANIFESTACIJE

Noćni turnir u malom fudbalu - Nikšičko pivo

Andrijeвица, tokom jula

Centar za kulturu

Tel: +382 (0) 51 230 674 / 675

E-mail: centarandri@live.com

Šahovski turnir

Andrijeвица, tokom jula

Centar za kulturu

Tel: +382 (0) 51 230 674 / 675

E-mail: centarandri@live.com

Fudbalski turnir "Igram protiv zaborava"

Ulotina, krajem jula

Lokalna Turistička Organizacija

Tel: +382 (0) 51 243 113

+382 (0) 69 343 374

E-mail: toandrijeвица@gmail.com

Planinarski memorijal Vasojevičkog Koma

drugi vikend u avgustu

Tel: +382 (0) 69 343 374

E-mail: psdkom@gmail.com

Džip safari

tokom avgusta

Tel: +382 (0) 69 855 684

+382 (0) 67 519 655 (predsjednik kluba)

Otvoreno prvenstvo Andrijevice u stonom tenisu

Kralje, krajem avgusta

Tel: +382 (0) 69 920 290 (organizator)

Smotra Izviđača-Kralje

Kralje, avgust / septembar

Tel: +382 (0) 69 920 290 (organizator)

E-mail: oimilanperovic@scouts.org.me

3 Smo

GASTRONOMIJA

Kažu da je grijeh posjetiti ove krajeve a ne probati tradicionalnu vasojevičku kuhinju. Ovdje ćete osjetiti miris pečene jagnjetine, domaćeg hljeba i probati čuveni smočani kačamak, kajmak i sir. Sve to možete zaliti čuvenim vasojevičkim jardumom i kisjelim mlijekom.

RESTORAN MOST BANDOVIĆA (kod Mosta Bandovića)

Tel: +382 (0) 69 563 791

RESTORAN TREŠNJEVIK (na prevoju Trešnjevik)

Tel: +382 (0) 69 652 940 ; +382 (0) 69 464 016

EKO KATUN ŠTAVNA (na Štavnoj)

Tel: +382 (0) 69 622 883

HOTEL/RESTORAN KOMOVI, Branka Deletića bb

Tel: +382 (0) 69 045 911 ; +382 (0) 51 243 016

SMJEŠTAJ

Hoteli:

HOTEL KOMOVI

Branka Deletića bb

Tel: +382 (0) 69 045 911 ; +382 (0) 51 243 016

E-mail: hotelkomovi@gmail.com

www.hotelkomovi.com

Moteli:

RESTORAN MOST BANDOVIĆ

Kod mosta Bandovića, na ulazu u Andrijevicu iz pravca Berana.

Tel: +382 (0) 69 563 791

EKO KATUN-ŠTAVNA

Nalazi se na Štavnoj.

Tel:+382 (0) 69 622 883

E-mail: ekostavna@gmail.com

www.ekokatunstavna.com

Privatni smještaj:

PLANINARSKI DOM KRIVI DO

Nalazi se na Krivom Dolu.

Lokalna Turistička Organizacija

Tel: +382 (0) 51 243 113 ; +382 (0) 69 343 374

E-mail: toandrijevica@gmail.com

EKO TURS-KOMOVI

Nalazi se na prevoju Trešnjevik.

Tel: +382(0) 69 491 920

E-mail: ekoturskomovi@yahoo.com

EKO DOM TREŠNJEVIK

Nalazi se na prevoju Trešnjevik.

Tel:+382 (0) 67 400 361

E-mail: pego@t-com.me

KATUN MARTINOVIĆA

Na planini Ljuban.

Tel: +382 (0) 69 066 577 ; +382 (0) 68 066 577

E-mail: kuburacg@yahoo.com

KORISNE INFORMACIJE

Važni telefoni:

Taxi

+382 (0) 67 511 079
+382 (0) 67 528 970

Pošta

+382 (0) 51 243 160

Banke

Atlas +382 (0) 51 243 487

Prva +382 (0) 77 800 120

Apoteke

Apoteka Montefarm

Branka Deletića bb
+382 (0) 51 244 144

Benzinske pumpe

+382 (0) 51 230 760

Javne institucije

Bolnica +382 (0) 50 486 150

Policija 122

+382 (0) 51 243 092

Vatrogasna 123

+382 (0) 51 243 044

Hitna pomoć 124

+382 (0) 51 243 094

Dom zdravlja +382 (0) 51 243 095

Elektrodistribucija +382 (0) 67 320 063

Centar za kulturu i biblioteka

+382 (0) 51 230 674 ; 675

Opština Andrijevica

+382 (0) 51 243 171

Valuta: euro

Pozivni brojevi

Za Crnu Goru +382 ; 00382

za Andrijevicu (0) 51

Za međunarodne pozive iz Crne Gore:
00 + broj željene zemlje + broj grada

KAKO STIĆI

Avio transport:

Najbliži aerodrom je u Podgorici udaljen 167 km.

Voz:

Najbliža željeznička stanica nalazi se u Bijelom Polju (52 km).

Autobus:

Dobro povezan autobuskim linijama sa svim gradovima u regionu.

Automobil:

Magistralnim putem od Podgorice (161 km), od Berana (17 km), od Mojkovca (66 km), od Kolašina (87 km), od Plava (25 km), od Cetinja (187 km), od Budve (216 km), od Žabljaka (134 km), od Beograda (367 km).

Lokalna Turistička Organizacija - ANDRIJEVICA

Adresa: Branka Deletića bb - Centar za kulturu
84320 Andrijevica
CRNA GORA

Tel: +382 (0) 51 243 113 / +382 (0) 69 343 374

E-mail: toandrijevica@gmail.com

www.toandrijevica.me

Facebook: Turistička Organizacija Andrijevica

with funding from

